15. 4. 2015

ID: 97591

Nekalá soutěž

Užívání označení, které je pro jiného soutěžitele příznačné, nevyvolává nebezpečí záměny, jestliže je toto označení užíváno výhradně s obchodní firmou domnělého rušitele. Tento závěr ale nemůže platit zcela v každém případě, nýbrž je nutno individuálně posuzovat míru příznačnosti (rozlišovací způsobilosti, kterou označení nabylo ve vztahu k danému soutěžiteli, resp. jeho podniku nebo závodu) dotčeného označení. V případě velmi vysoké míry příznačnosti označení pro soutěžitele, by mohlo být i užití tohoto označení ve spojení s obchodní firmou jiného nekalou soutěží.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 95/2013, ze dne 29.1.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně S. design, spol. s r.o., se sídlem v P., zastoupené Mgr. Ing. P.R., advokátem, se sídlem v P., proti žalované T.Letovice, akciové společnosti, se sídlem v L., zastoupené Mgr. L.B., advokátem, se sídlem v P., o ochranu proti nekalé soutěži, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 25 Cm 171/2010, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. září 2012, č. j. 4 Cmo 167/2012-110, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. září 2012, č. j. 4 Cmo 167/2012-110, se ve výrocích pod body I, III a IV zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Žalobkyně se (po částečném zpětvzetí žaloby v rozsahu zdržovacích nároků) na žalované domáhala zaplacení přiměřeného zadostiučinění jako náhrady za imateriální újmu, která měla vzniknout žalobkyni v důsledku tvrzeného nekalosoutěžního jednání žalované.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 12. prosince 2011, č. j. 25 Cm 171/2010-73, zamítl žalobu s návrhem, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni přiměřené zadostiučinění v penězích ve výši 500 000 Kč (výrok pod bodem I), a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Soud prvního stupně zjistil, že žalobkyně je obchodní společností s předmětem podnikání mimo jiné specializovaný maloobchod a velkoobchod s textilem, oděvy a výrobou textilní galanterie, přičemž byla pod obchodní firmou STYLTEX design, spol. s r.o., dne 25. července 2003 zapsána do obchodního rejstříku. Označení STYLTEX užívala jednatelka žalobkyně Š. T., podnikající od roku 1994 na základě živnostenských listů, jako dodatek svého obchodního jména. Soud prvního stupně dále zjistil, že žalovaná je společností vzniklou ke dni 14. března 1991 jako nástupnická společnost státního podniku TYLEX, a že předmětem jejího podnikání je barvení a chemická úprava textilií a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnostenského zákona. V řízení bylo také zjištěno, že oba účastníci podnikají zčásti se shodným předmětem podnikání, jedná se o komoditu, kterou jsou záclony a závěsy, resp. obecně bytové textilie. Žalobkyně nabízí a propaguje svoje výrobky pod obchodní firmou STYLTEX design, spol. s r.o., nebo také pod označením STYLTEX creative team se současným uváděním domény styltex.cz či styltex.com, zatímco žalovaná vždy nabízí svoje zboží s uvedením kmene obchodní firmy Tylex s připojeným vyobrazením páva s rozevřeným ocasem u tohoto označení, umístěným ve dvojkruží (což tvoří kombinovanou ochrannou známku žalované, jak plyne z rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 10. června 2009). Žalovaná ve svých katalozích v období let 2008 – 2010 nabízela své výrobky ve čtyřech výrobních řadách, z nichž jedna byla nazvána Stylex, tím způsobem, že každý výrobek v katalogu nebo jiné

reklamní listině či prezentaci žalované obsahoval údaj o výrobci, tedy Tylex Letovice s číselným kódem a označením konkrétní výrobní řady, v níž je nabízený výrobek žalovanou zařazen. Označení Stylex pro jednu řadu svých výrobků začala žalovaná užívat již v říjnu 2006, přičemž na webových stránkách žalované se pod doménou tylex.cz nachází nabídka zboží žalované ve výrobních řadách Classic, Practic, Baby a Stylex ještě ke dni 12. prosince 2011. Záclony STYLEX byly inzerovány a propagovány jako módní hit i formou komerčního sdělení na webových stránkách idnes.cz ze dne 29. listopadu 2011 s odkazem na stránky textilsoldan.cz.

V řízení bylo dále zjištěno, že dne 27. května 2008 byla u Úřadu průmyslového vlastnictví podána přihláška ochranné známky slovní ve znění STYLTEX, která byla zapsána ke dni 5. srpna 2009 ve prospěch přihlašovatelů Ing. R. S., Ing. K. S., Ing. Š. T. a M. T., tj. jednatelů žalobkyně, a to přes námitky podané žalovanou, které Úřad průmyslového vlastnictví zamítl. Kombinovanou ochrannou známku ve znění STYLTEX pro výrobky a služby třídy 25 – oděvy a prádlo měl od 13. února 1998 do 13. února 2008 zaregistrovánu také J. M., osoba odlišná od žalobkyně i žalované. Pokud jde o doménu styltex.cz, bylo prokázáno, že jejím držitelem je společnost eSHOP STYLTEX s.r.o. Ke dni 2. února 2011 byly v obchodním rejstříku zapsány celkem tři podnikatelské subjekty mající v obchodní firmě slovo styltex, a to vedle žalobkyně ještě STYLTEX, IČO 10458409 (od roku 1990), a STYLTEX s.r.o., německy STYLTEX GmbH (od roku 1993). Dále bylo zjištěno, že žalobkyně do propagace svého jména a svých výrobků, ať již na internetu nebo v listinné podobě, pravidelně investuje finanční prostředky, že její zboží je na internetu vyhledávané, přičemž návštěvnost stránek má vzrůstající tendenci.

Mezi účastníky zůstala spornou otázka, zda se žalovaná tím, že používala pro některé své výrobky označení Stylex, dopustila nekalosoutěžního jednání, a to navíc takového rozsahu, aby takové jednání odůvodňovalo nápravu formou zaplacení peněžitého přiměřeného zadostiučinění ve výši 500 000 Kč.

Po právní stránce posoudil soud prvního stupně věc podle § 53 a § 44 odst. 1 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) a zkoumal, zda jsou naplněny tři zákonné znaky vymezené v definici nekalé soutěže v § 44 odst. 1 obch. zák., podle něhož se musí jednat o jednání, které 1. je v hospodářské soutěži nebo hospodářském styku, 2. je v rozporu s dobrými mravy soutěže a 3. je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Dospěl k závěru, že účastníci řízení se na relevantním trhu, kterým je území celé České republiky, účastní hospodářské soutěže, a jsou tak vzhledem k rozsahu své činnosti s danou komoditou (záclony, závěsy a obdobné textilní zboží a jeho příslušenství) navzájem v postavení soutěžitelů a je tedy naplněn první z pojmových znaků generální klauzule nekalé soutěže. Zbylé dva pojmové znaky nekalé soutěže již soud prvního stupně nedovodil.

Soud prvního stupně vysvětlil, co se rozumí pojmem dobrých mravů soutěže, který zákon přímo nedefinuje, lze však pod ním rozumět určité všeobecné (tedy v hospodářské soutěži platné) mimoprávní či etické zásady a normy, které jsou kladeny na všechny, kteří se v dané hospodářské oblasti projevují; jedná se o objektivní kategorii nezávislou na vnímání jednotlivého soutěžitele. Porušení takových etických, morálních norem však soud prvního stupně v jednání žalované nedovodil. Zdůraznil, že žalovaná vznikla o více než 12 let dříve oproti žalobkyni jako nástupnická společnost státního podniku s názvem Tylex, a žalovaná i její právní předchůdce jsou společnostmi všeobecně zavedenými a známými v daném oboru obchodování a výroby bytového textilu. Také přihlédl k tomu, že ochranná známka STYLTEX náleží Š. T. a v řízení nebyl tvrzen přechod této známky na žalobkyni. Zaměnitelnost řady výrobků žalované Stylex je proto nutno posuzovat až od okamžiku zápisu žalobkyně do obchodního rejstříku, ne dříve.

K otázce zaměnitelnosti slov STYLTEX a Stylex lze podle soudu prvního stupně souhlasit s Úřadem průmyslového vlastnictví, že sama zaměnitelná v obecné rovině jsou. V dané věci však šlo o situaci, kdy žalobkyně má obchodní firmu STYLTEX design, spol. s r.o., a proti tomu stojí označení Stylex

užité žalovanou se současným použitím jejího zaužívaného loga a také obchodní firmy, resp. se zapsanou kombinovanou ochrannou známkou. V těchto souvislostech pak ona obecná zaměnitelnost nabývá podle závěru soudu prvního stupně zcela jiných rozměrů a působí i na průměrného spotřebitele tak, že tento nemůže být jakkoliv klamán a zmaten o tom, čí výrobky, popř. služby jsou mu nabízeny. Nadto žalovanou užité názvy jednotlivých výrobních řad jsou zvoleny tak, aby charakterizovaly povahu výrobků v té které řadě zařazené. V řadě Baby jde primárně o výrobky určené do dětských pokojů, v řadě Classic o klasické výrobky, v řadě Practic výrobky snadné na úpravy a řada Stylex by měla vyjadřovat, že výrobky v této řadě mají určitý styl. Žalobkyně přitom neprokázala, že by žalovaná užívala toto slovo samostatně pro své výrobky, nebo že by někdy v rámci propagace jejích výrobků tvořilo dominantní část, nýbrž vždy je užito ve spojení se slovy Tylex Letovice. Je tedy vyloučeno, aby zákazníci (průměrní spotřebitelé) a tím spíše obchodní partneři (tedy odborníci) mohli nabýt dojmu, že tato řada výrobků je původem od žalobkyně a nikoliv od žalované. Soud prvního stupně přihlédl i k tomu, že žalobkyně vznikla pod obchodní firmou STYLTEX design, spol. s r.o., v době, kdy jiná osoba měla zaregistrovanou ochrannou známku ve tvaru STYLTEX. Byla to tedy žalobkyně, která si měla prozkoumat, zda užití této firmy nebude do budoucna pro jeho výrobky činit problém. Bez dalšího nelze ani vycházet ze skutečnosti, že je to pouze žalobkyně, kdo vynakládá finanční prostředky na propagaci značky STYLTEX. Zdůraznil také, že ani v současné době žalobkyni nenáleží práva z ochranné známky, což ostatně platí i pro domény styltex.cz a styltex.com.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že je to žalovaná, která jednala v rozporu s dobrými mravy soutěže. Nadto soud prvního stupně nedovodil ani naplnění třetího pojmového znaku nekalé soutěže, a to způsobilost vytýkaného jednání přivodit újmu. Vzhledem ke skutkovému zjištění, že žalovaná pro jednu řadu svých výrobků užívala označení Stylex vždy ve spojení s logem a kmenem obchodní firmy žalované, resp. ve spojení s její kombinovanou ochrannou známkou, nebylo a nemohlo být jednání žalované podle závěru soudu prvního stupně v žádném případě způsobilé přivodit újmu ani žalobkyni, ani dalším osobám, které obchodní zákoník v § 44 odst. předpokládá.

Shrnul, že v daném případě nedošlo v jednání žalované ke kumulativnímu naplnění všech znaků generální klauzule nekalé soutěže ve smyslu § 44 obch. zák.

K žalobkyní požadované imateriální újmě uvedl soud prvního stupně, že žalobkyně neoznačila jediný důkaz, který by svědčil o jejím vzniku. V řízení nevyšlo najevo, že by došlo k záměně jejích výrobků s výrobky žalované, a že by jí tím ubyli zákazníci, či byla způsobena jiná obdobná újma. S ohledem na skutečnost, že napadaný stav měl trvat nejméně od roku 2008 či 2009, a tvrzení žalobkyně o vzniku imateriální újmy se žádným způsobem neprojevilo, lze podle soudu prvního stupně dospět k závěru, že zde není ani možný náznak toho, že by újma mohla vůbec žalobkyni vzniknout, byť potenciálně.

K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 20. září 2012, č. j. 4 Cmo 167/2012-110, změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem I tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni přiměřené zadostiučinění ve výši 150 000 Kč (výrok pod bodem I), ve zbývající části výroku pod bodem I rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok pod bodem II), a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně (výrok pod bodem III) a o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem IV).

Odvolací soud převzal jako správná skutková zjištění, která učinil soud prvního stupně. Ztotožnil se i s jeho právním závěrem ohledně postavení účastníků řízení jako soutěžitelů v hospodářské soutěži, čímž byl naplněn první ze základních znaků generální klauzule nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 obch. zák. Vyslovil souhlas i se závěrem soudu prvního stupně, že samotná označení STYLTEX a STYLEX jsou zaměnitelná. Dospěl však k jiným závěrům ohledně druhého a třetího pojmového znaku generální klauzule nekalé soutěže.

Odvolací soud zdůraznil, že obchodní firma žalobkyně je zapsána jako STYLTEX design, spol. s r.o., a již z toho je zřejmé, že užití velkých písmen ve slově STYLTEX na rozdíl od malých písmen ve slově design svědčí o důrazu na první z obou slov, které běžnému spotřebiteli snadněji utkví v paměti. Proto je ve všech propagačních materiálech žalobkyně kladen důraz na slovo STYLTEX, které je vyznačeno tučně, případně i barevně. Závěr soudu prvního stupně, že žalovaná vyloučila zaměnitelnost tím, že slova STYLEX vždy doplnila svojí obchodní firmou nebo ochrannou známkou, nemá podle závěru odvolacího soudu oporu v provedeném dokazování. Soud prvního stupně se podle odvolacího soudu nijak nevypořádal s důkazem, který provedl čtením výňatku webových stránek idnes.cz ze dne 29. listopadu 2011. Ač zjistil, že s odkazem na www.textilsoldan.cz jsou formou komerčního sdělení nabízeny záclony STYLEX, aniž by v této nabídce byla zmínka o tom, že se jedná o výrobky žalované, takto zjištěnou skutečnost pominul. Obrana žalované, že za způsob prezentace výrobků prodávaných jeho prodejci neodpovídá, neobstojí. Je totiž v rozporu s dobrými mravy soutěže, uvádí-li soutěžitel na trh výrobky označené označením, které lze považovat za zvláštní označení podniku a zvláštní označení výrobků, které v zákaznických kruzích platí pro určitý podnik nebo závod za příznačné, pokud je toto jednání způsobilé vyvolat nebezpečí záměny, nebo klamnou představu o spojení s podnikem, firmou, zvláštním označením nebo výrobky anebo výkony jiného soutěžitele [§ 47 písm. b) obch. zák.]. Bylo proto na žalované, pokud k označení svých výrobků užila označení zaměnitelné s označením výrobků jiného soutěžitele, pro nějž se stalo příznačné, aby zajistila při uvádění takto označených výrobků na trh vyloučení záměny nebo klamné představy koncových zákazníků o tom, čí výrobky kupují. Je proto podle odvolacího soudu bez významu, zda tyto výrobky uváděla žalovaná na trh sama či prostřednictvím svých smluvních partnerů.

Rovněž závěr soudu prvního stupně, že žalobkyní vytýkané jednání žalované nemohlo být způsobilé přivodit žalobkyni nebo jiným osobám újmu, považoval odvolací soud za nesprávný. Nekalosoutěžní jednání je delikt ohrožující, není tedy zapotřebí, aby žalobce označil důkaz k tvrzené imateriální újmě, zcela postačí, že se jedná o jednání, které je způsobilé takovou újmu přivodit. Žalobkyně v řízení prokázala, že vynaložila na reklamu a propagaci své firmy více než 3,5 milionů Kč, a sama žalovaná připustila, že přibližně 20 % z těchto nákladů se mohlo týkat právě záclonovin. Odvolací soud dospěl k závěru, že žalobou vytýkané jednání žalované bylo nejen způsobilé přivodit újmu žalobkyni, ale že v žalobkyní tvrzeném rozsahu takováto újma skutečně vznikla. Tato újma tkví v rozmělnění žalobkyní zaužívané značky STYLTEX, ve ztrátě rozlišovací způsobilosti, potažmo i ztrátě rozlišovací způsobilosti firmy žalobkyně. Ve smyslu § 53 obch. zák. proto žalobkyně důvodně požaduje přiměřené zadostiučinění. Jiná forma zadostiučinění, než je relutární, by se podle závěru odvolacího soudu minula účinkem, jednak proto, že k nemajetkové újmě již došlo, jednak i proto, že žalovaná v závadném jednání nepokračuje, a případná omluva, byť jakkoli zveřejněná, by v následcích uvedeného počínání nic nezměnila. Navíc komodita, s níž bylo takto obchodováno, není zbožím denní spotřeby, kde zveřejnění omluvy je signálem pro spotřebitele z hlediska uzavírání dalších případných obchodů. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění odvolací soud zohlednil, že žalovaná si přisvojila výsledky úsilí a investic žalobkyně do budování značky, závadné jednání trvalo zhruba 5 let, avšak týkalo se pouze malé části sortimentu žalované, takže klamáni či zmateni mohli být jen zájemci o jeden z celé řady produktů žalobkyně. Tomu odpovídá částka 150 000 Kč, která je přiměřenou reparací vzniklé újmy a zároveň bude i dostatečnou sankcí a výstrahou žalované před narušováním hospodářské soutěže.

Proti rozsudku odvolacího soudu v rozsahu jeho výroku pod bodem I (a závislých výroků o náhradě nákladů řízení pod body III a IV) podala žalovaná dovolání.

Dovolatelka zakládá přípustnost dovolání na § 237 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jelikož se domnívá, že rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. V dovolání uplatňuje dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. a) a písm. b) o. s. ř.

Základní pochybení odvolacího soudu spatřuje žalovaná především v chybné interpretaci generální

klauzule nekalé soutěže podle § 44 obch. zák.

Dovolatelka nejprve vytkla odvolacímu soudu, že pokud bylo podle jeho názoru hlavní nebezpečí záměny užití označení STYLEX v internetových nabídkách, nevypořádal se se skutečností, že provozovatelem webové stránky www.textilsoldan.cz, na nichž byly nabízeny záclony označené STYLEX, je společnost Textil Soldán s.r.o., se sídlem v Kroměříži, Vejvanovského 469/8, IČO 28333641. Jedná se o individuální podnikatelský subjekt, který jedná sám svým jménem a nezávisle na vůli žalované určuje, jakým způsobem bude propagovat prodávané výrobky. Žalovaná a společnost Textil Soldán s.r.o. nevykazují žádný ze znaků uvedených v § 66b obch. zák. a nelze je tedy považovat za osoby jednající ve shodě. Formu a způsob propagace této společnosti nemohla žalovaná ovlivnit. Konečně v řízení ani nebylo prokázáno, že dané zboží je skutečně zbožím žalované, neboť tato skutečnost nebyla ani v rámci řízení řešena. Žádné ujednání o způsobu propagace prodávaného zboží mezi žalovanou a společností Textil Soldán s.r.o. učiněno nebylo. Závěrem odvolacího soudu, že pro odpovědnost za nekalosoutěžní jednání je zcela bez významu, zda žalovaná uváděla výrobky na trh sama či prostřednictvím svých smluvních partnerů, dochází ke zcela nepřípustného rozšíření podmínek odpovědnosti z nekalosoutěžního jednání, neboť extenzivním výkladem § 44 a § 47 obch. zák. odvolací soud rozšiřuje odpovědnost soutěžitele (žalované) i na jednání učiněné třetí osobou. Tím by byla soutěžiteli založena nová povinnost, kterou mu zákon neukládá.

Odvolací soud se podle názoru dovolatelky nevypořádal na rozdíl od soudu prvního stupně se skutečností, že žalovaná užívala označení STYLEX vždy výhradně ve spojení s určitým druhem blíže specifikovaných výrobků se současným použitím svého zaužívaného loga a kmene své obchodní firmy (Tylex Letovice), resp. zapsané kombinované ochranné známky (tj. slovního spojení Tylex Letovice s připojeným vyobrazením páva s rozevřeným ocasem u tohoto označení umístěným v dvojkruží). Odvolací soud dokazování ohledně zaměnitelnosti označení z hlediska vnímání běžného spotřebitele takřka neprováděl. Zatímco soud prvního stupně přímo zjistil, že „po zadání slova stylex do vyhledávače se objeví na prvním místě odkaz na stránky žalobkyně a na třetím místě odkaz na výrobek žalované – záclony Stylex pod doménou textilsoldan.cz“, odvolací soud vyslovil domněnku, že předmětné slovní označení „je s vysokou pravděpodobností zadáváno do internetového vyhledavače, pokud si spotřebitel firmu či značku nevybavuje přesně“. Odvolací soud tak založil svůj názor na pouhém předpokladu, že při zadávání některého z předmětných slovních označení do internetového vyhledavače bude návštěvnost stránek odkazující na výrobky žalované vyšší, přitom ani nezdůvodnil proč.

Dovolatelka dále vytkla odvolacímu soudu, že se na rozdíl od soudu prvního stupně nezabýval způsobem výkonu obchodní činnosti typickým pro každého z účastníků. Žalovaná jakožto tradiční výrobce bytového textilu setrvává na tradicích i co do způsobu obchodování a zaměřuje se spíše na osobní formy prodeje, internet využívá spíše doplňkově, zatímco převážná část obchodní činnosti žalobkyně probíhá moderními metodami internetového obchodování. To se promítá i do srovnání vzhledu jednotlivých výrobků – zatímco žalobkyně nabízí záclony, závěsy a jiné textilie v moderním designu, žalovaná sází na tradiční až konzervativní styl, výrobky jsou tudíž poměrně zřetelně odlišitelné, konečně i typ zákazníků žalované je z uvedených důvodů rozdílný – žalobkyně svým moderním stylem oslovuje širší skupinu odběratelů všech generací, žalovaná naopak sází na užší okruh příznivců tradičního stylu. Je proto podle názoru dovolatelky značně nepravděpodobné, že by mezi těmito zákazníky došlo k omylu ohledně původu výrobků jen kvůli tomu, že žalovaná pro část svých výrobků použila označení STYLEX. Nelze také přehlédnout ani sortiment nabízeného zboží – žalovaná nabízí k prodeji výhradně záclony, bytové textilie, krajky a výšivky, zatímco sortiment žalobkyně je výrazně širší, neboť do něj spadá navíc prodej garnýží, rolet, žaluzií, tapet, koberců či potahů na nábytek. Z uvedených rozdílností vyplývá, že případná zaměnitelnost slovních spojení STYLEX a STYLTEX nemůže být rozhodujícím faktorem pro úvahu o možném nekalém soutěžním

jednání, jak správně dovodil soud prvního stupně. Naproti tomu odvolací soud vycházel pouze ze slovní zaměnitelnosti obou označení, aniž by podrobně hodnotil, zda se jedná o zaměnitelnost způsobilou vyvolat v zákaznických kruzích omyl nebo klamnou představu o původu konkrétních výrobků a pouze mechanicky aplikoval ustanovení § 44 a § 47 obch. zák. Tento postup byl podle dovolatelky nesprávný.

Dovolatelka také poukázala na nesprávnost závěru odvolacího soudu, že „označení STYLTEX lze považovat za zvláštní označení výrobků žalobkyně, které v zákaznických kruzích platí pro žalobkyni za příznačné …“ Ve skutečnosti je slovní označení STYLTEX ve vztahu k žalobkyni její obchodní firmou, resp. její částí a odlišuje ji tak jako subjekt od jiných subjektů, což neplatí pro její výrobky. K rozlišování výrobků a služeb slouží ochranné známky, jak vyplývá z § 1 a násl. zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách. Ochranná známka STYLTEX sice existuje, nenáleží však žalobkyni, ale fyzickým osobám, tedy subjektům odlišným od žalobkyně. Skutečnost, že se jedná o společníky žalobkyně, je nerozhodná, neboť tyto fyzické osoby ochrannou známku na žalobkyni nepřevedly. Aktivní legitimace k podání žaloby na porušení práv z nekalé soutěže z důvodu použití zaměnitelného označení výrobků by tak svědčila pouze vlastníkům slovní ochranné známky STYLTEX. I z tohoto důvodu měl odvolací soud potvrdit zamítavý výrok odvolacího soudu.

Odvolací soud podle názoru dovolatelky nesprávně zaměňuje pojmy škoda a imateriální újma. Dovolatelka především zdůraznila, že žalobkyně se žalobou nejprve domáhala náhrady škody, tohoto nároku se však v řízení před soudem prvního stupně svým podáním ze dne 22. února 2011 výslovně vzdala a namísto náhrady škody poté požadovala pouze náhradu imateriální újmy. Žalobkyně však neoznačila jediný důkaz, který by svědčil o jejím vzniku a neunesla tak důkazní břemeno, jak správně uvedl soud prvního stupně. Odvolacímu soudu však stačilo pouze odkázat na investici ve výši 3,5 milionů korun do propagace firmy žalobkyně, aby žalobkyni přiznal imateriální újmu ve výši 150 000 Kč. Vůbec však nevysvětlil, jak imateriální újma spočívající v „rozmělnění žalobkyní zaužívané značky STYLTEX a ztrátě rozlišovací způsobilosti firmy žalobkyně“ souvisí s investicí žalobkyně do propagace a jak došel k přiznané částce. Zmaření investic či snížení zisků je podle názoru žalované újmou materiální a doklady o investicích do podniku by bylo možno považovat za důkazní prostředky způsobené majetkové škody. S tím souvisí i nesprávný výklad § 53 obch. zák. odvolacím soudem, který nevysvětlil, proč právě žalobkyni má být poskytnuto zadostiučinění v penězích a nepostačuje jiná forma satisfakce. Podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. května 2006, sp. zn. 32 Odo 511/2006, přitom žalobce, jehož právo bylo ohroženo nebo porušeno nekalosoutěžním jednáním, a který požaduje po žalovaném zadostiučinění v peněžité formě, má povinnost tvrzení, jímž má doložit, proč právě peněžitá forma je s ohledem na tvrzené a prokázané okolnosti vhodná, a též doložit přiměřenost požadované částky. Uvedenou povinnost tvrzení a důkazní v dané věci v podstatě nahradil odvolací soud, když z vlastní iniciativy vyargumentoval, proč by se případná omluva, byť jakkoliv uveřejněná, minula účinkem. Tím současně prolomil dispoziční zásadu sporného řízení a dopustil se procesní vady.

Obdobné vady, která v konečném důsledku zapříčinila nesprávné rozhodnutí ve věci, se odvolací soud dopustil i při hodnocení důkazu webovými stránkami idnes.cz z 29. listopadu 2011 a webovými stránkami www.textilsoldan.cz. Přestože žalobkyně v žádném ze svých návrhů vysloveně neuváděla, že do povědomí spotřebitelské veřejnosti se označení STYLEX dostalo právě v důsledku zveřejnění na webových stránkách idnes.cz a na webových stránkách www.textilsoldan.cz, odvolací soud vzal tyto skutečnosti za prokázané a vyhodnotil je jako stěžejní pro přehodnocení právní kvalifikace a následnou změnu rozsudku soudu prvního stupně.

Ze všech výše uvedených důvodů dovolatelka navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) úvodem poznamenává, že rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2012) se podává z bodu 7 článku II části první zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou, a že je podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přípustné, přezkoumal napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. z hlediska uplatněných dovolacích důvodů, kterými je vázán, a to i z hlediska jejich obsahového vymezení. Dospěl přitom k závěru, že dovolání je důvodné.

Podle § 44 odst. 1 obch. zák. je nekalou soutěží jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Nekalá soutěž se zakazuje.

Podle § 44 odst. 1 obch. zák. ve znění účinném před 1. červencem 2010, tj. před novelou provedenou zákonem č. 152/2010, je nekalou soutěží jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.

Podle § 47 obch. zák. je vyvolání nebezpečí záměny:
a) užití firmy nebo názvu osoby nebo zvláštního označení podniku užívaného již po právu jiným soutěžitelem,
b) užití zvláštních označení podniku nebo zvláštních označení či úpravy výrobků, výkonů anebo obchodních materiálů podniku, které v zákaznických kruzích platí pro určitý podnik nebo závod za příznačné (např. i označení obalů, tiskopisů, katalogů, reklamních prostředků),
c) napodobení cizích výrobků, jejich obalů nebo výkonů, ledaže by šlo o napodobení v prvcích, které jsou již z povahy výrobku funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny, a napodobitel učinil veškerá opatření, která od něho lze požadovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil,
pokud jsou tato jednání způsobilá vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu o spojení s podnikem, firmou, zvláštním označením nebo výrobky anebo výkony jiného soutěžitele.

Úvodem je nutno vyloučit přímou aplikaci skutkové podstaty podle § 47 obch. zák., neboť v posuzované věci se nejedná o přímé užití označení jiného soutěžitele, nýbrž o užití označení podobného. Je však zcela namístě uvažovat o možnosti rozporu jednání žalované s dobrými mravy soutěže, neboť jde o jednání, které se skutkové podstatě podle § 47 obch. zák. velmi blíží (tzv. „soudcovská“ či „profesorská“ skutková podstata praktiky podobné vyvolání nebezpečí záměny).

Odvolací soud opřel své rozhodnutí o skutečnost, že vedle různých obchodních materiálů, na kterých bylo označení Stylex uváděno zároveň s obchodní firmou a ochrannou známkou žalované, bylo toto označení užíváno i samostatně v reklamním odkazu na idnes.cz na web www.textilsoldan.cz.

Dovolatelce je však třeba dát za pravdu v tom, že jí nelze přičítat případné nekalosoutěžní jednání třetího subjektu, byť mu dovolatelka dodává závadně označené výrobky. Využívá-li třetí osoba pro propagaci jí prodávaného zboží závadné nezapsané označení vyvolávající nebezpečí záměny, je to tato třetí osoba, jejíž jednání je nutno poměřovat dobrými mravy soutěže, nikoliv dodavatel závadně propagovaného zboží, byť je jeho původcem. Vzhledem k tomu, že označení Stylex (bez dalšího) uváděla ve zmíněném reklamním odkazu právě třetí osoba, nelze toto jednání považovat za nekalou soutěž žalované.

V této situaci Nejvyšší soud odkazuje na své usnesení ze dne 29. ledna 2009, sp. zn. 23 Cdo 1810/2008, v němž vyslovil právní názor, podle něhož užívání označení (v citované věci „relax“),

které je pro jiného soutěžitele příznačné, nevyvolává nebezpečí záměny, jestliže je toto označení užíváno výhradně s obchodní firmou domnělého rušitele.

Tento závěr samozřejmě nemůže platit zcela v každém případě, nýbrž je nutno individuálně posuzovat míru příznačnosti (rozlišovací způsobilosti, kterou označení nabylo ve vztahu k danému soutěžiteli, resp. jeho podniku nebo závodu) dotčeného označení. V případě velmi vysoké míry příznačnosti označení pro soutěžitele, by mohlo být i užití tohoto označení ve spojení s obchodní firmou jiného nekalou soutěží (např. společnost „ABC s. r. o.“ by ve spojení se svou obchodní firmou používala označení Coca-Cola) – mohlo by dojít k vyvolání klamné představy o spojení s majitelem užitého označení, případně k naplnění skutkové podstaty parazitování na pověsti dle § 48 ObchZ.

V posuzované věci žalobkyně započala s užíváním označení STYLTEX (ať už jako součást své obchodní firmy či jako nezapsané označení zboží) již za podnikání žalované s obchodní firmou Tylex Letovice, akciová společnost. Vzhledem k určité podobnosti označení STYLTEX se slovem Tylex jakožto distinktivním prvkem obchodní firmy žalované, je zřejmé, že mezi těmito dvěma pojmy bude existovat určité množství označení, která se budou podobat oběma pojmům, a jako taková budou obecně mít nízkou rozlišovací způsobilost. To je i případ označení Stylex, které se sice označení žalobkyně podobá (až na chybějící písmeno „T“ je totožné), nicméně zároveň se podobá i slovu Tylex (totožné až na přebývající písmeno „S“, použití malých písmen až na písmeno počáteční oproti kapitálkám užitým v označení STYLTEX). Použití takového označení samostatně by tak mohlo v průměrném zákazníku vyvolat nebezpečí záměny s označením STYLTEX, nicméně používala-li žalovaná v této situaci označení Stylex pro jednu řadu svých záclon vždy ve spojení nejen se svou obchodní firmou, ale i ochrannou známkou, vyloučila tím možnost vyvolání nebezpečí záměny mezi označením STYLTEX a užitým podobným označením. Ze strany žalované tak nešlo o jednání, které by bylo ve vztahu k ostatním soutěžitelům zákeřné, podvodné či parazitující nebo by předstupovalo před spotřebitele a zákazníky s klamavými reklamami či balením a značením výrobků, proto bylo v souladu s dobrými mravy soutěže.

Nebyla tak splněna jedna z podmínek generální klauzule nekalé soutěže (§ 44 odst. 1 obch. zák.), jednání žalované proto nebylo nekalou soutěží.

Za této situace již nebylo třeba zabývat se dalšími námitkami dovolatelky.

Rozhodnutí odvolacího soudu tedy spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.] .

Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty za středníkem o. s. ř. v napadeném výroku pod bodem I a v závislých výrocích o náhradě nákladů řízení pod body III a IV zrušil a věc mu podle § 243b odst. 3 o. s. ř. v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Majetková podstata (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody zaměstnancem
- Náklady řízení (exkluzivně pro předplatitele)

- Zajištění dluhu (exkluzivně pro předplatitele)
- Způsobilost být účastníkem řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody
- Katastr nemovitostí
- Insolvence a SJM
- Vedlejší účastník
- Plat